

หลักสูตร การทำผ้ามัดย้อม จำนวน 10 ชั่วโมง**กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์****ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง****ความเป็นมาของหลักสูตร**

สกร.อำเภอศรีสำโรง ได้นำนโยบายและยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติเพื่อจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการฝึก พัฒนา สาธิต และสร้างอาชีพของผู้เรียนและชุมชนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งเป็นที่จัดเก็บแสดง จำหน่าย และกระจายสินค้าและบริการของชุมชนอย่างเป็นระบบครบวงจร และเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนในพื้นที่ต่อไป

จากการสำรวจความต้องการของชาวบ้าน อำเภอศรีสำโรง ที่มีความต้องการจะฝึกอาชีพ หลักสูตรการทำผ้ามัดย้อม เพื่อสร้างรายได้และลดรายจ่ายในยามว่างจากอาชีพหลัก ดังนั้น สกร.อำเภอศรีสำโรง จึงสรรหาวิทยากรที่มีชำนาญในเรื่องของการย้อมผ้า เพื่อสอนหลักสูตร การทำผ้ามัดย้อม ให้กับกลุ่มชาวบ้าน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำไว้ว่า ต้องเป็นการดำเนินงานที่มีความยืดหยุ่นด้านหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ใน 5 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม เศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมถึงกลุ่มจัดการและบริการ โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ โดยมุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทัวถึงและเท่าเทียม สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ในการทำผ้ามัดย้อม
2. เพื่อให้ประชาชนสามารถนำความรู้ ทักษะในการทำผ้ามัดย้อม ไปใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถสร้างรายได้และลดรายจ่ายให้กับตนเองและครอบครัว

กลุ่มเป้าหมาย

- ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

- จำนวน 10 ชั่วโมง

ทฤษฎี จำนวน 2 ชั่วโมง 30 นาที

ปฏิบัติ จำนวน 7 ชั่วโมง 30 นาที

โครงสร้างหลักสูตร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ความรู้เบื้องต้น เรื่องการทำผ้ามัดย้อม	1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อม	1. ความสำคัญของการทำผ้ามัดย้อม 2. ความรู้เรื่องวัสดุอุปกรณ์ที่จะนำมาทำมัดย้อม	1. วิทยากรให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลเอกสารจากภูมิปัญญาท้องถิ่นการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อม 2. วิทยากรอธิบายถึงความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อม 3. วิทยากรอธิบายถึงคุณลักษณะคุณสมบัติและวิธีการใช้วัสดุ อุปกรณ์ แต่ละชนิดพร้อมทั้งแสดงตัวอย่างของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนรู้อการทำผ้ามัดย้อม เช่น เสื้อคอตัดตอนสำหรับฝักมัดย้อม น้ายากันสีตก และสีย้อมผ้า แก่นฝาง ใบสัก ใบเพกา ผงขมิ้น 4. วิทยากรอธิบายถึงวิธีการมัด พับหรือหนีบผ้า เพื่อให้เกิดลายที่ผู้เรียนต้องการจัดเตรียมวัสดุสีสำหรับการย้อม โดยการผสมสีย้อมผ้ากับน้ำเพื่อดึงสีออกมาให้เข้มและจางตามความต้องการ	45 นาที	-
2. ขั้นตอนการทำผ้ามัดย้อม	2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และสามารถทำการทำผ้ามัดย้อม	2. ขั้นตอนและวิธีการทำผ้ามัดย้อม	การทำผ้ามัดย้อมแบบสีเคมี 1. วิทยากรสาธิตการทำผ้ามัดย้อมโดยการนำเสื้อผ้าคัตตอลสำหรับฝักมัดย้อมไปล้างน้ำเพื่อล้างแป้งและสิ่งสกปรกออกจากตัวเสื้อ จากนั้นบิดเสื้อให้หมาด 2. นำเสื้อที่หมาดมาพับลายตามต้องการ นำยางวงมามัดไม่ให้ผ้าคลายตัว 3. นำสีย้อมผ้าผสมกับน้ำเพื่อลดความเข้มข้นของสี 4. นำสีย้อมผ้ามาบีบลงตัวเสื้อตามความต้องการเริ่มจากด้านหน้าแล้ว	15 นาที	4 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			<p>พลิกกลับด้านหลังเสื้อให้เหมือนด้านหน้าแล้วนำเสื้อใส่ถุงพลาสติกทิ้งไว้เพื่อให้สีย้อมผ้าเซตตัว</p> <p>5.ผู้เรียนลงมือฝึกปฏิบัติการทำผ้ามัดย้อม การพับ การมัด จากนั้นลงสีย้อมผ้าวิทยากรคอยสังเกตพร้อมทั้งให้คำแนะนำและตรวจผลงาน</p> <p>การทำผ้ามัดย้อมแบบสีธรรมชาติ</p> <p>1.การทำสีธรรมชาติ เช่น สีแดงจากแก่นฝาง สีม่วงจากใบสั๊ก สีเหลืองจากขมิ้น สีเขียวจากใบเพกา โดยการนำวัสดุจากธรรมชาติที่ให้สี มาต้มกับน้ำ 1 แก้ว ให้เกิดสี เมื่อเราได้สีตามต้องการแล้ว ปล่อยให้สีเย็น นำน้ำยากันสีตกลมาผสม จากนั้นนำมาย้อมผ้าตามต้องการได้</p> <p>2.วิทยากรสาธิตการทำผ้ามัดย้อม โดยการนำเสื้อผ้าตัดต่อสำหรับฝึกมัดย้อมไปล้างน้ำเพื่อล้างแป้งและสิ่งสกปรกออกจากตัวเสื้อ จากนั้นบิดเสื้อให้หมาด</p> <p>3.นำเสื้อที่หมาดมาพับลายตามต้องการ นำยางวงมามัดไม่ให้ผ้าคลายตัว</p> <p>4.นำสีย้อมผ้าธรรมชาติที่เราทำการผสมกับน้ำยากันสีตกลแล้วมาบีบลงตัวเสื้อตามความต้องการเริ่มจากด้านหน้าแล้วพลิกกลับด้านหลังเสื้อให้เหมือนด้านหน้าแล้วนำเสื้อใส่ถุงพลาสติกทิ้งไว้เพื่อให้สีย้อมผ้าเซตตัว</p> <p>5.ผู้เรียนลงมือฝึกปฏิบัติการทำผ้ามัดย้อม การพับ การมัด จากนั้นลงสี</p>		

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			<p>ย้อมผ้าวิทยากรคอยสังเกตพร้อมทั้งให้คำแนะนำและตรวจผลงาน</p> <p>6.แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประจำวัน</p>		
3. ขั้นตอนการซักล้างและเคลือบน้ำยากันสีตก	3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และสามารถซักล้างเคลือบน้ำยากันสีตกได้	3. การซักล้างเคลือบน้ำยากันสีตก	<p>1.วิทยากรทบทวนความรู้การลงมือปฏิบัติการทำขั้นตอนการมัดลาย การพับผ้า ครั้งที่แล้ว</p> <p>2.วิทยากรสาธิตการซักล้างเสื้อฝ้ามัดย้อมโดยการนำเสื้อฝ้ามัดย้อมออกจากถุงพลาสติกมาล้างน้ำซักล้างน้ำเพื่อล้างสีส่วนเกินออกแล้ว</p> <p>3.แกะยางหรือเชือกที่มัดเสื้อฝ้ามัดย้อมไว้แล้วคลี่เสื้อฝ้ามัดย้อมออกนำน้ำร้อนหรือน้ำเสื่อฝ้ามัดย้อมไปต้ม จากนั้นซักล้างสีส่วนเกินจนกว่าน้ำล้างจะใส</p> <p>4.ผสมน้ำยากันสีตกกับน้ำสะอาด นำเสื้อฝ้ามัดย้อมมาแช่ไว้ประมาณ 10-20 นาที นำเสื้อมัดย้อมที่แช่ไว้บิบน้ำให้หมด นำผ้าขึ้นตากโดยไม่ต้องล้างออก</p> <p>5.เมื่อเสื้อแห้งนำเสื้อมารีดให้เรียบ</p> <p>6.ผู้เรียนลงมือฝึกปฏิบัติการซักล้างเสื้อมัดย้อม วิทยากรคอยสังเกตพร้อมทั้งให้คำแนะนำและตรวจผลงาน</p> <p>7.วิทยากรอธิบายการคิดคำนวณต้นทุน กำไร ในการทำเสื้อมัดย้อม และตรวจผลงานและอธิบายชิ้นงานที่เกิดจากการผิดพลาดและชิ้นงานที่สมบูรณ์</p>	1 ชั่วโมง 30 นาที	3 ชั่วโมง 30 นาที
รวม				2 ชั่วโมง 30 นาที	7 ชั่วโมง 30 นาที

สื่อการเรียนรู้

1. วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการฝึก
2. ตัวอย่างชิ้นงานผ้ามัดย้อม
3. ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วิทยากร
4. สื่อการเรียนรู้ออนไลน์ เรื่องการทำผ้ามัดย้อม

การวัดประเมินผล

1. สังเกตจากการฝึกปฏิบัติของผู้เรียน
2. สังเกตจากชิ้นงาน ผลงาน

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และฝึกปฏิบัติการทำผ้ามัดย้อมได้สวยงามและสร้างสรรค์